Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0312

Stajalište EU-a o predloženom planu i angažman EU-a s ciljem postizanja pravednog i trajnog mira za Ukrajinu

Rezolucija Europskog parlamenta od 27. studenoga 2025. o stajalištu EU-a o predloženom planu i angažmanu EU-a s ciljem postizanja pravednog i trajnog mira za Ukrajinu (2025/3001(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini i Rusiji,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu predsjednika Odbora za vanjske poslove od 24. studenoga 2025. o potpori pravednom i trajnom miru u Europi,

– uzimajući u obzir članak 136. stavke 2. i 4.,

A. budući da je cilj EU-a i dalje pravedan i trajan mir koji se temelji na međunarodnom pravu i kojim se u potpunosti poštuju teritorijalna cjelovitost, neovisnost i suverenitet Ukrajine; budući da Rusija dosljedno pokazuje da nije zainteresirana za mir te i dalje napada ukrajinske civile i infrastrukturu; budući da je inicijativa za okončanje rata u Ukrajini, koju je nedavno podržala vlada SAD-a, izazvao opravdanu zabrinutost u pogledu predanosti Sjedinjenih Američkih Država međunarodnom pravu te u pogledu sigurnosti Europe i Ukrajine;

1. potiče EU i njegove države članice da preuzmu veću odgovornost za sigurnost na europskom kontinentu, pruže odlučnu potporu Ukrajini i aktivno se zalažu za trajni mir; ističe da je bilo koji sporazum usmjeren na okončanje ruske ratne agresije na Ukrajinu pitanje koje je znatno šire od same Rusije i Ukrajine te ima dalekosežne posljedice za europski sigurnosni poredak; u tom kontekstu ustraje u tome da se o Ukrajini ne bi trebalo odlučivati bez sudjelovanja Ukrajine, kao ni o Europi bez sudjelovanja Europe;

2. prima na znanje napore koje je vlada SAD-a uložila u okončanje ruske ratne agresije na Ukrajinu, ali smatra da je neodlučnost politike SAD-a prema Ukrajini štetna za cilj postizanja održivog mira; stoga ustraje

u tome da EU i njegove države članice pokažu vodstvo u ovom ključnom geopolitičkom trenutku te da nastave surađivati sa Sjedinjenim Američkim Državama i partnerima sličnih stavova kako bi se osiguralo da se pregovori o pravednom i trajnom miru za Ukrajinu temelje na načelima međunarodnog prava te da se vode u dobroj vjeri i u cilju trajnog okončanja ruske agresije na Ukrajinu;

3. naglašava da se europska strategija za mir u Ukrajini mora temeljiti na međunarodnom pravu, jačati europsku sigurnost, očuvati i ponovno uspostaviti ukrajinski suverenitet i teritorijalnu cjelovitost te biti prihvatljiva Ukrajini i njezinu narodu, kao i služiti kao temelj za sve daljnje diplomatske pregovore; ponavlja da se mir ne može postići davanjem ustupaka agresoru, već zahtijeva odlučnu i trajnu potporu Ukrajini i adekvatne mjere odvraćanja Rusije od ponovne agresije u budućnosti;

4. smatra da će, s obzirom na to da je Rusija u prošlosti očito kršila prethodne pravno obvezujuće sporazume, obveze poštovanja suvereniteta svojih susjeda i temeljna načela međunarodnog prava, svakom sporazumu o održivom miru morati prethoditi prekid vatre i da će on morati biti popraćen učinkovitim mjerama za praćenje provedbe obveza i odvraćanje od kašnjenja u ispunjavanju obveza te da će se morati temeljiti na čvrstim sigurnosnim jamstvima EU-a i SAD-a Ukrajini u okviru kojih će se spriječiti svaki pokušaj ponavljanja agresije i poduzeti trenutačne protumjere;

5. naglašava da se mirovnim sporazumom ne smije ograničiti sposobnost Ukrajine da brani svoj suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost uslijed čega bi mogla postati osjetljiva na buduće napade; naglašava da se takvim sporazumom Ukrajini moraju pružiti vjerodostojna sigurnosna jamstva na razini onih iz članka 5. Sjevernoatlantskog sporazuma te članka 42. stavka 7. Ugovora o Europskoj uniji, izbjegavajući ponavljanje Memoranduma iz Budimpešte iz 1994., te ponovno potvrditi da Ukrajina ima slobodu odabrati svoje sigurnosne i političke saveze bez ruskog veta;

6. ističe da se svakim mirovnim sporazumom Rusiju mora obvezati da Ukrajini u potpunosti nadoknadi svu materijalnu i nematerijalnu štetu koju je prouzročila; naglašava da se svakim takvim sporazumom mora zajamčiti potpuna odgovornost u skladu s međunarodnim pravom za zločin agresije i ratne zločine koje su Rusija te njezini saveznici i pomagači počinili protiv Ukrajine i ukrajinskog naroda pred Međunarodnim kaznenim sudom i Posebnim sudom za zločin agresije; nadalje naglašava da se njime isto tako mora zajamčiti povratak svih ratnih zarobljenika, civilnih pritvorenika i otete ukrajinske djece, kao i povlačenje svih ruskih snaga s međunarodno priznatog teritorija Ukrajine;

7. poziva države članice da bez daljnje odgode donesu i provedu mjere za pravno i financijski stabilan odštetni zajam za Ukrajinu, poduprt

zamrznutom ruskom imovinom; naglašava da se o sudbini i uvjetima ulaganja tih sredstava ne može pregovarati bez EU-a;

8. podsjeća na svoje stajalište da EU i njegove države članice neće priznati ukrajinski teritorij pod privremenom okupacijom kao ruski teritorij; nadalje ističe da bi, kao dio čvrstih međunarodnih sigurnosnih jamstava te kako bi se spriječila bilo kakva buduća kršenja suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine, trebalo uspostaviti čvrstu međunarodnu promatračku i mirovnu misiju s mandatom Vijeća sigurnosti UN-a na obje strane linije kontakta; ponavlja da je, s obzirom na trenutačnu nestabilnu sigurnosnu situaciju u Europi, važno da se održi vojna prisutnost NATO-a i SAD-a duž istočnog krila, što je ključno za osiguravanje stabilnosti regije; naglašava da će, ako se postigne pravedan mir između Ukrajine i Rusije, EU, njegove države članice, Sjedinjene Američke Države i partneri sličnih stavova imati ključnu ulogu u jamčenju njegove provedbe;

9. naglašava da bi svaki sporazum s Rusijom trebao uključivati obvezu Rusije da odmah prekine hibridno ratovanje protiv EU-a i njegovih partnera, uključujući Ukrajinu;

10. odlučno poručuje da se sankcije neće ukinuti prije pregovora o mirovnom sporazumu i njegove provedbe; poziva EU da, u slučaju da se Rusija odbije pridružiti ozbiljnim mirovnim pregovorima, nametne dodatne opsežne sankcije;

11. uvjeren je da se istinskim pregovorima, uz puni politički, vojni i ekonomski utjecaj transatlantske zajednice i njezinih međunarodnih partnera, može uspostaviti sveobuhvatan, pravedan i trajan mir za Ukrajinu i otvoriti put pravednom i uključivom gospodarskom i socijalnom oporavku;

12. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, predsjedniku, vladi i Verhovnoj radi Ukrajine, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, Kongresu Sjedinjenih Američkih Država i ruskim vlastima.